

2021-12-22
A2021/02398
A2019/00646
A2021/01855

Arbetsmarknadsdepartementet

Folkhälsomyndigheten
171 82 Solna

Uppdrag att stödja, samordna och följa upp arbetet för att främja hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Folkhälsomyndigheten att stödja, samordna och följa upp de hbtqi-strategiska myndigheternas arbete inom ramen för regeringens strategi för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck, och handlingsplanen för hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter.

Närmare beskrivning av uppdraget

Stöd till myndigheter

Folkhälsomyndigheten ska stödja de hbtqi-strategiska myndigheterna i deras arbete med att integrera hbtqi-perspektivet i sin verksamhet och bistå myndigheterna med att utveckla ett långsiktigt kunskapsbaserat arbete för att främja hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter.

Folkhälsomyndigheten ska därvid sammanställa och sprida kunskap om hbtqi-personers levnadsvillkor samt förmedla lärande exempel.

Samordning av arbetet

Folkhälsomyndigheten ska ansvara för att vara sammankallande i myndighetsnätverket för samverkan mellan de hbtqi-strategiska myndigheterna. Myndigheten ska även samordna erfarenhetsutbyte mellan de hbtqi-strategiska myndigheterna kring gemensamma utmaningar och identifiera samordningsmöjligheter. Folkhälsomyndigheten ska också organisera erfarenhetsutbyte med andra relevanta myndigheter och ha en dialog med det civila samhället.

Uppföljning av verksamheten

Myndigheten ska samordna, sammanställa och analysera resultatet av de hbtqi-strategiska myndigheternas arbete, samt identifiera utvecklingsområden. Folkhälsomyndigheten ska bistå med stöd i de hbtqi-strategiska myndigheternas redovisning av arbetet för att främja hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter genom exempelvis förslag på mallar, verktyg och indikatorer för uppföljning.

Folkhälsomyndigheten ska senast den 1 april 2022 lämna en delrapport med en plan för arbetet till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet med kopia till Socialdepartementet). Ytterligare delrapporter ska lämnas den 1 mars 2023 respektive 1 mars 2024. Dessa delrapporter ska innefatta en redovisning av utvecklingen på området baserad på den redovisning som de hbtqi-strategiska myndigheterna lämnar i enlighet med sina uppdrag och annan relevant information.

Myndigheten ska senast den 1 mars 2025 lämna en samlad rapport om arbetet med uppdraget med en utvecklad beskrivning av vad som ingått i arbetet med att stödja, samordna och följa upp de hbtqi-strategiska myndigheternas arbete samt en långsiktig plan för arbetet till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet med kopia till Socialdepartementet). Redovisningen av arbetet med uppdraget ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

För uppdraget får Folkhälsomyndigheten under 2022 använda högst 2 900 000 kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering för budgetåret 2022 uppförda anslaget 2:2 Åtgärder mot diskriminering och rasism m.m., anslagsposten 7.

Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 1 mars 2023 till Kammarkollegiet. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning av använda medel lämnas till Kammarkollegiet.

Regeringen beräknar att 2 900 000 kronor kommer att avsättas för uppdraget för 2023 och 2 900 000 kronor för 2024, under förutsättning att riksdagen anvisat medel för det aktuella anslaget.

Skälen för regeringens beslut

Regeringens arbete för att stärka hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter bedrivs sedan 2014 med utgångspunkt i strategin för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck. Strategin har lagt grunden för ett långsiktigt arbete inom ett antal fokusområden.

I samband med att strategin beslutades utsågs Diskrimineringsombudsmannen, Folkhälsomyndigheten, Socialstyrelsen, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor och Statens kulturråd till strategiska myndigheter för hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter. Därefter har Jämställdhetsmyndigheten, Migrationsverket, Statens skolverk, Polismyndigheten, Barnombudsmannen och Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd tillkommit som strategiska myndigheter. Strategin kompletterades genom beslut den 21 januari 2021 med en handlingsplan för hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter. Handlingsplanen gäller till och med 2023 men den innehåller även beslut som kompletterar det långsiktiga arbetet.

Uppdraget som strategisk myndighet innebär att myndigheten i sin verksamhet och i enlighet med regeringens målsättning för fokusområdet ska främja lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck. Det betyder att ett hbtqi-perspektiv ska integreras och synliggöras i myndighetens verksamhet. Det innebär att de strategiska myndigheterna i sin tur ska arbeta för att integrera ett hbtqi-perspektiv i arbetet mot sina målgrupper, såsom andra myndigheter, medborgare, företag, kommuner och regioner. Detta ska dock inte uppfattas som att respektive myndighet ansvarar för alla frågor som samlas under ett fokusområde eller att deras roll som strategisk myndighet är begränsad till ett specifikt fokusområde. Flera av myndigheterna bedriver verksamhet som berör flera av fokusområdena och samtliga myndigheter utgör på så vis en samlad kraft för strategins genomförande.

I samband med antagandet av hbtqi-handlingsplanen konstaterades att det finns behov av en effektiv och långsiktig organisering av arbetet inom området. Regeringen gav därför Statskontoret i uppdrag att analysera och föreslå lämplig organisation för samordning, uppföljning och stöd inom ramen för regeringens hbtqi-strategi och hbtqi-handlingsplan.

I sin redovisning av uppdraget föreslår Statskontoret att Folkhälsomyndigheten ges uppdraget som samordnande, stödjande och uppföljande myndighet. Som skäl för förslaget anförs bland annat att Folkhälsomyndigheten är samordnande myndighet i ett flertal stora folkhälsofrågor, däribland för den nya stödstruktur för folkhälsa som myndigheten utvecklat på uppdrag av regeringen. Folkhälsomyndigheten arbetar sedan tidigare med hbtqi-personers lika rättigheter som en integrerad del av sitt folkhälsoarbete. Folkhälsomyndigheten har vidare haft uppdraget som hbtqi-strategisk myndighet sedan 2014 och har därmed konkret erfarenhet av att arbeta med att integrera hbtqi-perspektivet i sin verksamhet.

Statskontoret betonar i sin rapport att funktionen som stödjande, samordnande och uppföljande myndighet är en långsiktig uppgift. Statskontoret föreslår att funktionen utvärderas efter förslagsvis tre år och att uppdraget bör regleras i myndighetens instruktion.

På regeringens vägnar

Jeanette Gustafsdotter

Moa Östberg

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Finansdepartementet/BA

Barnombudsmannen

Diskrimineringsombudsmannen

Folkhälsomyndigheten

Jämställdhetsmyndigheten

Kammarkollegiet

Migrationsverket

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor

Polismyndigheten

Socialstyrelsen

Statens kulturråd

Statens skolverk